

Dansk Selskab for Klinisk Ernæring

Møde:

Hospital food as treatment

Dr. Simon Allison,
Queen's Medical Centre, Nottingham, UK
Torsdag d. 3. december 1998 kl. 19.30.
Rigshospitalet, auditorium 1
Alle er velkomne, også ikke-medlemmer.

Simon Allison leder af ernæringsafdelingen på Queen's Medical Centre og er netop blevet valgt til formand for ESPEN (European Society for Parenteral and Enteral Nutrition). Simon Allison er desuden formand for en arbejdsgruppe vedr. hospitalskost under vort engelske søsterselskab (BAPEN). Foredraget i *DSKE* vil dreje sig om konklusionerne fra denne arbejdsgruppe, med særlig vægt på omtale af nye projekter, der har vist at patienters kostindtag kan øges. Sygehusenes kost udgør langt den største del af patienternes ernæring, og det er derfor tiltrængt at ofre større interesse på selve kosten og på, hvordan vi får patienterne til at spise den.

Flere undersøgelser, også i UK, har vist at patienterne under indlæggelse får dækket ca. 60% af deres behov, og at madspildet er ca. 40% af det leverede fra køkkenet. Simon Allison vil gennemgå projekter og undersøgelser, som viser, at der kan rettes op på dette. På den geriatriske afdeling på Queen's Medical Centre gjorde man, efter en brugerundersøgelse, kosten mere energitæt, således at der i samme volumen var et 20% større energiindhold. Herefter steg den gennemsnitlige dækning af energibehovet fra 75% til 96%. På en medicinsk afdeling i Bristol gjorde man en indsats på flere områder: undervisning af plejepersonale, screening af patienter for at identificere risikopatienter, øget udvalg af kolonialvarer og frostretter på afdelingen, samt rutinemæssig "nødning" med kager, kiks og milk-shakes som mellemåltider. Resultatet var, at andelen af patienter, som fik mindre end 75% af energibehovet dækket faldt fra 65% til 53%.

Rapporten anbefaler bl.a., at kvalitetskrav til sygehuse bør omfatte krav vedr. ernæringsindsatsen, at opfyldelsen af disse krav på patientniveau bør dokumenteres med mellemrum, at udgifter til køkken og den øvrige ernæringsindsats ses som et behandlingsområde (og ikke "kun" et service- og driftområde), at det primære ansvar for ernæringsindsatsen ligger hos sygeplejen, at ernæringsrisiko-vurdering indgår både i den lægelige og sygeplejemæssige modtagelse af patienten, at patienters kostindtagelse skal dække minimumsbehov for energi, protein og mikronæringsstoffer, og at det involverede personale regelmæssigt undervises i ernæring.

Tilmelding: Randi Beier-Holgersen, Kirurgisk gastroenterologisk afdeling K, H:S Bispebjerg Hospital, Bispebjerg Bakke 23, 2400 København NV, telefon 35 31 28 83, fax 35 31 28 56. Tilmeldingsfrist: 26. november 1998.

Proof of the pudding is in the eating

Der er meget aktivitet inden for klinisk ernæring på danske sygehuse i disse år - men vi har endnu ikke kendskab til en eneste afdeling som kan sige, at de gør en vellykket professionel indsats: screener alle patienter, identificerer risikopatienter og dokumenterer, at disse patienter får opfyldt nærmere definerede minimums-

krav vedr. kostindtagelse og ernæringstiltand.

I Nyhedsbrevet februar 1998 bad vi om tilkendegivelser fra ernæringsgrupper m.v. med henblik på at skabe et netværk mellem de aktive ved sygesengen. Vi fulgte dette op under den organisatoriske del af programmet ved det 7. årsmøde. Her følger en oversigt (hvor der desværre mangler navne på kontaktpersoner i mange tilfælde - vi var i tidsnød). Mang-

lende kontaktpersoner, og evt. manglende ernæringsgrupper, bedes give sig til kende til Jens Kondrup, telefon 35451034.

Ernæringsgrupper på afdelinger:

Vejle Sygehus, organkir. afd., kontaktperson: Helle Rossen.
Svendborg sygehus, organkir. afd., inteniv afd, med. afd., ortopedkir afd. Kontaktpersoner:??
Fåborg Sygehus, med. afd.; kontaktperson: Helle Hyllekilde.

Bispebjerg Hospital, gastrokir. afd., kontaktperson: Jens Glindvad.

KAS Herlev, onkologisk afd., kontaktperson: Ingrid Poulsen.

Ernæringsgrupper på sygehuse:
Nyborg Sygehus, kontaktperson: ??.

Thisted Sygehus, kontaktperson: ??.

Ernæringsenheder:

Haderslev Centralsygehus, kontaktperson: Annette Nowack.

Herning Centralsygehus, kontaktperson: Jan Eriksen.

Hvidovre Hospital, kontaktperson: Lone Viggers.

Rigshospitalet, kontaktperson: Jens Kondrup.

Andre aktiviteter:

Styregrupper på sygehuse: Middelfart, Fåborg, Bogense, kontaktpersoner: ??

Amtsligt kostudvalg i Nordjyllands Amt, kontaktperson: Birgitte Johansen, Hobro/Terndrup Sygehus.

Kostpolitik på sygehuse i Storstrøms Amt, kontaktperson: Kirsten Nielsen, Nyk F Centralsygehus.

Landspolitisk

har der været stor interesse for ernæring på sygehuse:

Februar 1997: debat i Folketinget om ernæring på sygehuse. Alle ordførere udtrykte interesse for at styrke indsatsen og opfordrede sundhedsministeren til en øget indsats i overensstemmelse med Levnedsmiddelstyrelsens Anbefalinger fra 1995.

Marts 1997: sundhedsministeren spurgte alle amter, om de fulgte

anbefalingerne. Svarene var meget svingende, men viste gennemgående, at man var positivt indstillet overfor at leve op til anbefalingerne.

Januar 1998: Sundhedsministeren oplyste i Folketinget, at der ville blive gjort en øget indsats vedr. forskning og undervisning i ernæring, samt at Sundhedsstyrelsen ville komme med et initiativ.

Maj/Juni 1998: Ester Larsen (V) og Jørn Jespersen (SF) har rykket for dette initiativ og Carsten Koch har bekræftet, at der arbejdes på det.

Annonce

Ib Hessov

Klinisk ernæring

3. udgave

- en nyttig lære- og håndbog for læger, sygeplejersker og kliniske diætister.

Nye retningslinier

Levnedsmiddelstyrelsens anbefalinger for den danske institutionskost er udsolgt, og der arbejdes med en revideret udgave. Vejledningen i vurdering af ernæringstilstand og identifikation af risiko-patienter vil blive ændret, bl.a. på grundlag af de erfaringer der er blevet gjort med de nuværende retningslinier, f.eks. på Roskilde Centralsygehus. Kontaktperson: Agnes Pedersen, Fødevarer- og veterinærnærdirektoratet.

Ny forskning

Ödlund Olin et al. (abstract fra 20. ESPEN møde) Clinical Nutrition 1998;17: 31. På et plejehjem øgedes energitætheden af den sædvanlige kost ved at anvende mere smør, fløde og olie. I en blindet undersøgelse resulterede dette i en 33% øgning af energiindtagelsen, som var relateret til en 13% (P<0.02) stigning i ADL score (activity of daily living).

Apopleksi-patienter

Der er især hos plejepersonalet en stigende interesse for, at patienter med apopleksi får tilstrækkelig ernæring i den intensive træningsfase. Desværre er der ingen dokumentation for at ernæringsterapi gavner. På Herning Centralsygehus har vi derfor startet et forskningsprojekt med supplerende ernæring til patienterne. Projektet udføres i samarbejde med Holstebro, Randers og Skive sygehuse og forventes færdigt i løbet af 1999.

Kontaktperson: Jan Eriksen

Næste nyhedsbrev

Udsendes i december/januar. Indlæg sendes til formanden på diskette. Abstracts fra danske videnskabelige artikler om klinisk ernæring bedes fremsendt, så vi kan omtale dem her. Også konklusioner og anbefalinger fra rapporter, arbejdsgrupper og projekter kan omtales.

Kontingentet for 1998: 200 kr. - blev girokortet betalt? - er det blevet væk? Så kontakt kassereren.

Formand: Jens Kondrup
Afdelingslæge, dr. med.
Ernæringsenheden-2111
Rigshospitalet
Blegdamsvej 9
2100 København Ø
Tlf.: 35 45 25 59
Fax: 35 45 22 13
e-post: kondrup@rh.dk

Næstformand: Ib Hessov
Overlæge, dr.med.
Kirurgisk afd L
Århus Amtssygehus
Tage Hansensgade 2
8000 Århus C
Tlf.: 89 49 75 03
Fax: 89 49 75 49

Sekretær: Randi Beier-Holgersen
Afdelingslæge
Kirurgisk afd. K
Bispebjerg Hospital
Bispebjerg Bakke 23
2400 København NV
Tlf.: 35 31 35 31, søger 4322
Fax: 35 31 28 56

Kasserer: Mette Borre
Klinisk diætist
Medicinsk afd V
Århus Kommunehospital
Nørrebrogade 44
8000 Århus C
Tlf.: 89 49 28 15
Fax: 89 49 28 20

Bestyrelsen i øvrigt:

Afd læge Thomas Almdal, Endokrin afd, KAS Herlev.
Overlæge Jan Eriksen, Med afd, Herning Centralsygehus.
Professor Hendrik Vilstrup, Med afd V, Århus KH.

Sygeplejerske Rikke Kragh Iversen, Int afd, RAS Roskilde.
Sygeplejerske Henriette Vind Hansen, Kir afd L, Århus AS.
Klinisk diætist Lisbeth Jensen, RAS Køge.

Formand: Jens Kondrup
Afdelingslæge, dr. med.
Ernæringsenheden-2111
Rigshospitalet
Blegdamsvej 9
2100 København Ø
Tlf.: 35 45 25 59
Fax: 35 45 22 13
e-post: kondrup@rh.dk

Næstformand: Ib Hesso
Overlæge, dr.med.
Kirurgisk afd L
Århus Amtssygehus
Tage Hansensgade 2
8000 Århus C
Tlf.: 89 49 75 03
Fax: 89 49 75 49

Sekretær: Randi Beier-Holgersen
Afdelingslæge
Kirurgisk afd. K
Bispebjerg Hospital
Bispebjerg Bakke 23
2400 København NV
Tlf.: 35 31 35 31, søger 4322
Fax: 35 31 28 56

Kasserer: Mette Borre
Klinisk diætist
Medicinsk afd V
Århus Kommunehospital
Nørrebrogade 44
8000 Århus C
Tlf.: 89 49 28 15
Fax: 89 49 28 20

Bestyrelsen i øvrigt:

Afd læge Thomas Almdal, Endokrin afd, KAS Herlev.
Overlæge Jan Eriksen, Med afd, Herning Centralsygehus.
Professor Hendrik Vilstrup, Med afd V, Århus KH.

Sygeplejerske Rikke Kragh Iversen, Int afd, RAS Roskilde.
Sygeplejerske Henriette Vind Hansen, Kir afd L, Århus AS.
Klinisk diætist Lisbeth Jensen, RAS Køge.